

■ Τὸ μικρὸ δένδρο τῆς Ὁρθοδοξίας ποτίσθηκε μὲ τὸ ὕδωρ τῆς εἰλικρινοῦς Ἀγάπης

## Ποιμαντικὴ καὶ Προσκυνηματικὴ Ἐπίσκεψις στὸ εὐλογημένο νησὶ τῆς Σαρδινίας

(14-19ῆ Ἰανουαρίου 2012 ἐκ.ῆμ.)

**Μ**Ε τὴν χάρι τοῦ θεοῦ τῆς Ἐκκλησίας Δομήτορος, τὴν εὐλογία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας κυρίου Κυπριανοῦ καὶ ὑπὸ τὴν Σκέπην τῆς Θεοτόκου, πραγματοποιήθηκε μία ἐξαιρετικὰ ἐνδιαφέρουσα καὶ πολυωφελῆς ποιμαντικὴ καὶ προσκυνηματικὴ ἐπίσκεψις στὸ εὐλογημένο νησὶ τῆς Σαρδινίας, ἀπὸ 14ης ἕως καὶ 19ης Ἰανουαρίου 2012 ἐκ.ῆμ. (27.1-2.2.2012).



**Μ**ὲ τὴν παρουσία τῆς Ἱερᾶς Συνόδου μας, ἐπὶ τριάκοντα περίπου ἔτη, ἔχει δημιουργηθῆ θεία νεύσει ἓνας μικρὸς πυρήνας Ὁρθοδόξων τοῦ Πατρίου Ἡμερολογίου στὸ νησὶ αὐτὸ τῆς Ἰταλίας, τὸ δεύτερο σὲ ἔκτασι τῆς Μεσογείου (23.813 τ.χλμ.), μὲ βάσιμες ἐλπίδες γιὰ μία περισσότερο αἰσθητὴ καὶ πληθυσμιακὰ δυναμικὴ τῆς Ὁρθοδοξίας στὸ ἐγγὺς μέλλον.

**Ἦταν** μία ωραία συγκυρία τὸ ὅτι ἐφέτος συμπληρώνονται δέκα ἔτη (2002-2012) ἀπὸ τῆς Κοιμήσεως τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Ἰωάννου, μὲ τοὺς ἀτρύτους κόπους τοῦ Ὁποίου ἀναβίωσε (1957 ἔ.) ἡ Ὁρθοδοξία στὴν Σαρδινία, ἡ Ὁποία βία καὶ δυναστεία παπικῆ ἐξέλιπε ἀπὸ τὸ ἱστορικὸ αὐτὸ νησὶ (I-IA' αἰ.).

**Κέντρο** τῆς Ἱεραποστολῆς μας καὶ Ἔδρα τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἐπισκόπου Νόρα κυρίου Μιχαῆλ, μέλους τῆς Ἱερᾶς Συνόδου μας, εἶναι ὁ Ἱερὸς Ναὸς τῶν Ἀγίων Μαρτύρων Κυπριανοῦ καὶ Ἰουστίνης καὶ τοῦ Ἀγίου Μάρτυρος Ἐφισίου, στὴν εὐρύτερη περιοχὴ τοῦ Κάλιαρι, τὴν πανέμορφη πρωτεύουσα τοῦ Νησιοῦ.

**Ἡ δεκαπενταμελῆς** προσκυνηματικὴ ὁμάδα μας (ἑπτὰ Κληρικοὶ καὶ Μοναχῆς, ὀκτὼ λαϊκοὶ Ἀδελφοί μας), μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Θεοφιλ. Ἐπίσκοπο Ὁρεῶν Κυπριανό, Ἀναπληρωτὴ Πρόεδρο, ὅταν ἀπογειώθηκε στὶς

07:15' τῆς Παρασκευῆς (14/27 Ἰαν.) μὲ τὴν πτήσι AZ 717 τῆς ALITALIA ἀπὸ τὸ «Ἐλευθέριος Βενιζέλος» γιὰ τὴν Ρώμη, δὲν ἐφάνταζετο ὅτι ἓνας πλοῦτος πνευματικός, φυσικός καὶ ἱστορικός θὰ τὴν ἀνέμενε στὸ Νησί, τὸ ὁποῖο ἀπέχει 112 ναυτικά μίλια ἀπὸ τὴν Ἰταλικὴ Χερσόνησο καὶ 120 ν.μ. ἀπὸ τὶς ἀκτὲς τῆς Ἀφρικῆς.

\* \* \*

■ **ΤΗΝ Παρασκευή, 14/27.1.2012**, μέσῳ Ρώμης, ἐφθάσαμε στὸ Κάλιαρι 20:10', τοπικὴ ὥρα (Ἀεδροδρόμιο ELMAS). Μᾶς ὑπεδέχθησαν ὁ Σεβασμ. κ. Μιχαὴλ μὲ τὸν π. Μαριάννο καὶ μία μικρὰ ὁμάδα πιστῶν, οἱ ὁποῖοι γεμάτοι χαρὰ μᾶς ἔδωσαν τὸν ἀσπασμὸ τῆς ἀγάπης καὶ μᾶς προσέφεραν τὰ ἄνθη τῆς ἐλπίδος. Ἐπακολούθησε ἡ μετάβασίς μας στὸν Ναό, ὁ Ὅποιος μᾶς ἀγκάλιασε μέσα στὸν Πλοῦτο τῆς πτωχείας Του καὶ μᾶς καλωσῶρισε μέσα στὴν Μεγαλωσύνη τῶν μικρῶν Του διαστάσεων, νοικοκυρεμένος, καθαρὸς, κατανυκτικός, παραπέμπων στὸ Μαρτύριο καὶ τὴν μαρτυρία τῶν Κατακομβῶν.



**Ἐν συνεχείᾳ**, ἡ προσκυνηματικὴ μας ὁμάδα κατέλυσε στὸ πλησιόχωρο ξενοδοχεῖο «Hotel Idea Cagliari Santa Maria» καὶ ἐγευματίσε ἐκεῖ μαζί μὲ τὸν Σεβασμ. κ. Μιχαὴλ καὶ τὸν π. Μαριάννο, οἱ ὁποῖοι μᾶς συνώδευσαν



τὸ ἀπόγευμα σὲ μία μικρὰ περιήγησι στὸ ἱστορικὸ κέντρο τοῦ Κάλιαρι καὶ στὸ Καστέλο. Ἡ θέα πρὸς τὴν θάλασσα καὶ τὸ λιμάνι, ἦταν ἐξαισία.

**Στὶς 19:30'** ἐδειπνήσαμε στὸ πολὺ φιλόξενο ξενοδοχεῖο μας καὶ ὥς τὶς 22:20' εἶχαμε μία πολὺ οἰκοδομητικὴ Σύναξι, μὲ κέντρο τὴν μελέτη καὶ

τὴν πνευματικὴ συζήτησι ἐπὶ ἐνὸς κειμένου, τὸ ὁποῖο παρουσίαζε συνοπτικὰ τὴν καταπλητικὴ ζωὴ ἐνὸς συγχρόνου μας λαϊκοῦ διὰ Χριστὸν σαλοῦ.

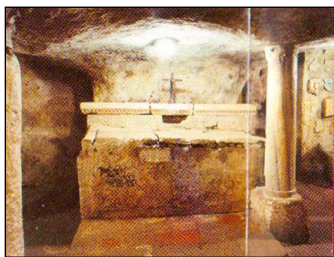
● **Ἀξίζει** νὰ σημειωθῆ, ὅτι τὸ ἐπιτυχὲς ταξίδι μας εἶχε διοργανωθῆ ἀπὸ τὸ Γραφεῖο Ταξιδίων «General Tourism» (Ἑρμοῦ 64, Ἀθήνα), τῶν πνευματικῶν μας τέκνων Ἀνδρέου καὶ Μαρίας Καλλιακμάνη, τοὺς ὁποίους θερμὰ εὐχαριστοῦμε καὶ ἀπὸ τῆς θέσεως αὐτῆς.

● **Ἐπίσης**, ὅτι τὸ καθημερινὸ μας πρόγραμμα ξεκινοῦσε μὲ πρωϊνὴ προσευχὴ καὶ κοινωνία τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων.

\* \* \*

■ **Τὸ Σάββατο, 15/28.1.2012**, μαζὶ μὲ τὸ Σεβασμ. κ. Μιχαήλ, κατευθυνθήκαμε πρὸς δυσμάς, γιὰ τὸ ἐκπληκτικὸ Νησάκι τοῦ Ἁγίου Ἀντιόχου. Τόπος ἁγιασμένος ἀπὸ τὰ αἵματα τῶν Χριστιανῶν, οἱ ὅποιοι ἐξωρίζοντο ἐκεῖ ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους καὶ ἐβασανίζοντο στὰ ὄρυχεῖα. Μικρὰ γέφυρα συνδέει τὰ δύο νησιά. Τὸ Νησὶ τοῦ Ἁγίου Ἀντιόχου ἦταν ἡ πατρίδα τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Σαρδινίας Ἰωάννου († 2002).

**Στις 10:00'**, μετὰ ἀπὸ μία ὥρα ταξίδι, στὴν διάρκεια τοῦ ὁποίου ἐπικρατοῦσαν οἱ προσευχὲς - ψαλμωδιές καὶ ἡ πνευματικὴ μελέτη, ἐφθάσαμε στὸ νησάκι καὶ ἀνεβήκαμε στὸν λόφο, ἐπάνω ἀπὸ τὴν πρωτεύουσα Σαντ' Ἀντίοκο, ὅπου εὐρίσκεται ὁ περίφημος Ναὸς (5' αἰ.), σὲ σχῆμα



ἑλληνικοῦ σταυροῦ μὲ κεντρικὸ τροῦλλο, κτισμένος ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Ἁγίου Ἀντιόχου († πρῶτο ἡμισυ τοῦ Β' αἰ.) καὶ τῶν ἐκπληκτικῶν Κατακομβῶν. Ὁ Ἅγιος Ἀντίοχος, ὁ καὶ Ἰαματικὸς - Ἀνάργυρος, τιμᾶται ὡς Φωτιστὴς καὶ Πολιοῦχος τῆς ὁμωνύμου Νήσου, ἀλλὰ καὶ ὡς Προστάτης ὅλης τῆς Σαρδινίας. Τὸ Ἱερὸ

Βῆμα εὐρίσκεται ἐπὶ τοῦ Τάφου Του, οἱ δὲ πολυδαίδαλες Κατακόμβες, στὶς ὁποῖες προσκυνήσαμε, εἶχαν χρησιμοποιηθῆ μεταγενέστερα ὡς Χριστιανικὸ Κοιμητήριο. Τὰ ἱερά Λείψανα τοῦ Ἁγίου ἔχουν ἤδη μεταφερθῆ ἐντὸς τοῦ Ναοῦ καὶ ἔτσι ἀξιωθήκαμε τῆς μεγάλης εὐλογίας νὰ προσκυνήσουμε Αὐτά, νὰ προσευχηθοῦμε καὶ νὰ ψάλουμε τροπάρια ἐκ τῆς Ἀκολουθίας Του, τέλος δὲ νὰ δεηθοῦμε ὑπὲρ ἀναπαύσεως τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Ἰωάννου.

**Ἰδιαιτέρα** ἐντύπωσι, λίαν εὐχάριστη, μᾶς προξένησε ἡ πολὺ φιλόξενος καὶ φιλορθόδοξος διάθεσις τοῦ παπικοῦ ἱερέως - ἐφημερίου π. Δημητρίου καὶ τῶν πιστῶν λαϊκῶν, οἱ ὅποιοι δὲν ἀπεσιώπησαν τὸ ὀρθόδοξο παρελθόν τους καὶ τὸν βίαιο ἐκλατινισμό τους. Εἶχαμε μία





σύντομη, αλλά θερμή φιλική επικοινωνία μαζί τους.

**Στις 12:30'**, αναχωρήσαμε για τὸ Κάλιαρι. Καθ' ὁδόν, σὲ ἓνα ἐστιατόριο, ἐγευματίσαμε μέσα σὲ μία ἀτμόσφαιρα πνευματικῆς χαρᾶς καὶ ἐνθουσιασμοῦ. Ἐψάλαμε, ἔγιναν εὐγενεῖς προπόσεις, εὐχηθήκαμε ἀλλήλους, συγκινηθήκαμε καὶ δεσμευθήκαμε νὰ βοηθήσουμε ποικιλοτρόπως τὴν προαγωγή τοῦ ἔργου τῆς Ὁρθοδοξίας στὴν Σαρδινία.

**Συμμετείχαν** καὶ ὀλίγοι πιστοὶ μας, οἱ ὁποῖοι δὲν ἀπέκρυπταν τὴν συγκίνησι καὶ τὴν χαρὰ τους. Ὁ Σεβασμ. κ. Μιχαὴλ ἀνεφέρθη ἐπανειλημμένως –ὅπως καὶ τὶς ἐπόμενες ἡμέρες– στὸν Μητροπολίτη Ἰωάννη μὲ συγκίνησι καὶ εὐγνωμοσύνη, διότι ἐκεῖνος τὸν εἶχε ὀδηγήσει στὴν Ὁρθοδοξία καὶ τὸν εἶχε χειροτονήσει Ἱερέα.

**Στις 17:30'** ἐφθάσαμε στὸν Ναό μας, στὸ Κάλιαρι. Τὴν ἐπομένη, ἡμέρα Κυριακὴ τοῦ Ζακχαίου, θὰ ἐτιμᾶτο ἰδιαίτερος ὁ Ἅγιος Μάρτυς Ἐφίσιος († 15.1.303), Πολιούχος τοῦ Κάλιαρι, ὁ ὁποῖος ἐγεννήθη στὴν Μικρὰ Ἀσία καὶ ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Διοκλητιανοῦ, ὡς στρατιωτικὸς στὴν Σαρδινία γιὰ νὰ καταδιώξη τὸν ἀκμαῖο ἐκεῖ Χριστιανισμὸ. Κατόπιν θείας κλήσεως, ἐπίστευσε στὸν Χριστό μας, ὠμολόγησε τὴν πίστι του, ἐφυλακίσθη (σῶζεται ἢ φυλακὴ του στὸ κέντρο τῆς Πόλεως, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἔχει κτισθῆ παμμεγέθης Ναὸς πρὸς τιμὴν του), τέλος δὲ μετεφέρθη στὴν ἀρχαία Νόρα, μία περίπου ὥρα νοτιῶς τοῦ Κάλιαρι, ὅπου ἀπεκεφαλίσθη (ὑπάρχει ἀρχαῖος Ναὸς στὸ σημεῖο τοῦ Μαρτυρίου του).

**Κατὰ** καλὴν συγκυρία, ἡ ἐπίσκεψίς μας στὸ Νησί συνέπεσε μὲ τὴν μνήμη τοῦ Ἁγίου Ἐφισίου. Ἐψάλαμε τὸν Ἀναστάσιμο καὶ Μαρτυρικὸ



Ἐσπερινὸ στὰ ἑλληνικά. Ἦσαν μαζί μας τέσσερις Μοναχὲς (μία ἐκ τῶν ὁποίων ἦταν ἡ μεταφράστριά μας), τῶν ὁποίων ἡ ψαλμωδία ἐντυπωσίασε ἰδιαίτερος τοὺς Ἴταλοὺς -Σαρδίνους Ἀδελφούς μας καὶ τοὺς κατένυξε, διότι γιὰ πρώτη φορὰ εἶχαν μία τέτοια λατρευτικὴ εὐλογία -εὐκαιρία.

**Κατὰ τὶς 19:00'**, ἐπιστρέψαμε στὸ ξενοδοχεῖο μας καὶ μετὰ ἀπὸ τὸ πολὺ λιτὸ δεῖπνο μας, εἶχαμε καὶ πάλι μία ἀρκετὰ οἰκοδομητικὴ Σύναξι (συμμελέτη - συζήτησις - συμπροβληματισμός), ὡς τὶς 23:00'.

\* \* \*

■ **ΤΗΝ Κυριακὴν, 16/29.1.2012**, τὸ Ναῦδριο ἦταν πλῆρες. Ὁ ἀριθμὸς τῶν Κατηχουμένων μεγάλος. Συλλειτουργήσαμε μὲ τὸν Σεβασμ. κ. Μιχαήλ. Συμμετεῖχαν οἱ Ἁγιοκυπριανίτες Διάκονος Ἰωσήφ καὶ Ὑποδιάκονος Γερο-Ἀντώνιος. Ἐψαλαν οἱ ἐξ Ἑλλάδος Μοναχὲς. Προηγήθηκε ὁ Ὅρθρος. Πολλὴ Χάρις, μεγάλη Εὐλογία...



**Πρὸ τοῦ «Δι' εὐχῶν»**, ὁ Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος Ὁρεῶν ὠμίλησε μὲ βάσι τὴν εὐαγγελικὴν περικοπὴ τοῦ Ζακχαίου. Ὁ Ἀρχιελὼνης δὲν σκέφθηκε τὴν ὑπόληψί του, ἐπέδειξε **μία Σαλότητα** ὅταν ἀνέβηκε στὴν συκομορέα. Ἔτσι, ἀνοίξε ὁ δρόμος γιὰ τὴν **Μετάνοια**, τὴν **Εὐγνωμοσύνη** καὶ τὴν **Ἀποστολικὴ Διακονία** (τιμᾶται τὴν 20ῆ Ἀπριλίου). **Κάθε Χριστιανὸς ἐπιλέγει τὴν μωρία-τρέλλα τοῦ Σταυροῦ** καὶ προσπαθεῖ νὰ γίνῃ **Ναὸς τῆς Ἁγίας Τριάδος**, δηλαδὴ νὰ κτίσῃ **μία Ἐκκλησία μέσα στὴν κόλασι τοῦ συγχρόνου του «κόσμου»**. Ὁ διάβολος, παρὰ τὴν θέλησίν του, γιὰ νὰ τὸν ἀποτρέψῃ, ὠθεῖ αὐτὸν ἐκτὸς τοῦ «κόσμου». Τελικὰ ὅμως, ἡ νίκη εἶναι τοῦ Χριστοῦ μας: ὁ **Ναὸς κτίζεται** καὶ ὁ «κόσμος» γίνεται Ἐκκλησία. **Θὰ πρέπει οἱ Κατηχούμενοί μας νὰ μὴ ἀναβάλλουν: περιφρονοῦντες τὴν λογικὴ τοῦ «κόσμου», νὰ ἀρχίσουν τὸ κτίσιμο τοῦ Ναοῦ των μὲ βάσιν τὸ ἱερό**



*Βάπτισμα. Ἡ σαλότης ἐν Χριστῷ θὰ τοὺς ὀδηγήσῃ στὴν νίκη τοῦ «κόσμου» καὶ τὴν πλήρη ἀφιέρωσί τους στὸν Κύριό μας. Ἐν γένει: μὴ φοβούμεθα τὴν πνευματικὴ «μωρία» ὡς εἴσοδο πρὸς τὴν εὐαγγελικὴ Ἀγιότητα.*

● **Κατὰ τὶς 12:00'**, παρετέθη πανηγυρικὸ γεῦμα σὲ ὄλο τὸ ἐκκλησίασμα στὸ ἐστιατόριο τῆς πόλεως, στὸ ὁποῖο εἶχε γίνεи ἑορτία συνεστίασις γιὰ τὴν Χειροτονία τοῦ Σεβασμ. κ. Μιχαὴλ πρὸ δέκα ὀκτῶ ἐτῶν... Ἡ ἀτμόσφαιρα ἦταν πολὺ συγκινητικὴ. Προσεφέρθησαν δῶρα ἐξ Ἑλλάδος στὸν Σεβασμιώτατο καὶ τὸν π. Μαριάννο. Ἔγιναν προσφωνήσεις -ἀντιφωνήσεις. Ἐψάλησαν ἐκκλησιαστικοὶ ὕμνοι. Ὁ ζῆλος τῶν Σαρδίνων Ἀδελφῶν ἀναζωπυρώθηκε.



● **Στις 18:30'**, πραγματοποιήθηκε στὸ ξενοδοχεῖο μας μία *σύσκεψις ἐργασίας* τῶν δύο Ἀρχιερέων. Στὸ πρῶτο μέρος αὐτῆς συμμετεῖχε καὶ ἡ κα Εἰρήνη Ἀρχοντούλη, ὡς Πρόεδρος τοῦ Νομικοῦ Προσώπου «Ἅγιος Φιλάρετος ὁ Ἐλεήμων». Συνεζητήθησαν θέματα πρακτικὰ (ποικίλες ὑλικὲς ἀνάγκες τῆς Ἱεραποστολῆς μας στὸ Νησί), καὶ πνευματικὰ. Συναπεφασίσθη ἡ περαιτέρω σύσφιγξις τῶν σχέσεων Ἀγάπης, ἡ βοήθεια στὴν προώθησι τῶν σχεδίων πρὸς ἐδραίωσιν τῆς παρουσίας μας στὴν Σαρδινία, ἐπίσης δὲ καὶ ἡ προώθησις τοῦ Βαπτίσματος τῶν Κατηχουμένων.

● **Στις 20:00'**, δεῖπνον ἐλαφρὺ. Κατόπιν, ὡς τὶς 23:00', Σύναξις πολὺ οἰκοδομητικὴ, μὲ κέντρο ἓνα ἐκπλητικὸ κείμενο, στὸ ὁποῖο περιγράφεται ἡ Μετάνοια καὶ Ἐξομολόγησις τοῦ μακαρίτου Χαρίλαου Φλωράκη (Καπετὰν Γιώτη), Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Κ.Κ.Ἐ. († 2005).

● **Σημειωτέον**, ὅτι ὁ καιρὸς στὴν Σαρδινία, τὶς ἡμέρες τοῦ Προσκυνήματός μας, ἦταν γενικὰ ἡπιος καὶ εὐχάριστος, τὸ κλίμα πολὺ καλὸ, ἂν καὶ ὁ χειμῶνας στὸ Νησί συνήθως εἶναι ἀρκετὰ κρύος.

\* \* \*

**ΤΗΝ Δευτέρα, 17/30.1.2012,** Μνήμη τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἀντωνίου τοῦ Μεγάλου, ὁ Θεοφιλ. Ὁρεῶν Κυπριανὸς ἐλειτούργησε στὸν Καθεδρικὸ Ναὸ μας, συμπαραστατούμενος ἀπὸ τὸν π.



Μαριάννο, τὸν Διάκονο Ἰωσήφ καὶ τὸν Ὑποδιάκονο Γερο-Ἀντώνιο. Ὁ μὲν Θεοφιλέστατος συνεπλήρωσε 45ετία ἀπὸ τῆς μοναχικῆς του ἀφιερώσεως (17.1.1967), ὁ δὲ Γερο-Ἀντώνιος εἶχε τὴν ὀνομαστικὴ του ἑορτῆ. Ὁ Μέγας Ἀντώνιος τιμᾶται ἰδιαίτερος στὴν Σαρδινία, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν Ἰταλικὴ Χερσόνησο, ἡ δὲ ἅγια Κάρα του διαφυλάσσεται σὲ ὁμώνυμο Ναὸ στὸ κέντρο τοῦ Κάλιαρι.

**Ἁ Θεοφιλέστατος**, στὸ τέλος ὠμίλησε γιὰ τὸ *Μυστήριον τοῦ Ἀνθρώπου*, τὸ μυστικὸ *Κάλλος* καὶ τὴν *Ἱερότητα* τοῦ ὁποίου μᾶς ἀποκαλύπτουν οἱ Ἅγιοι. *Ἔχει λεχθῆ ὅτι ἡ Ὁμορφιά θὰ Σώσει τὸν Κόσμο. Πράγματι, ἡ Ὁμορφιά τῆς Ἀγιότητος, ὅπως τὴν ἐβίωσαν οἱ Ἅγιοι, εἶναι ἡ κλῆσις μας: πρέπει νὰ ἀποκαλύπτουμε - φανερώσουμε τὴν Ἀγιότητα στὸν Κόσμο, ὥστε νὰ συνειδητοποιητῆ ἡ Ἱερότης τοῦ Ἀνθρώπου καὶ τῆς Δημιουργίας. Οἱ Ἅγιοι εἶναι οἱ Μυσταγωγοὶ μας. Ὁ Ἄνθρωπος εἶναι Ἱερεὺς τῆς Κτίσεως. Τὸ Κτιστὸ καὶ τὸ Ἄκτιστο ἐνώνονται μέσῳ τοῦ Ἀνθρώπου - Ἱερέως.*



● **Στὸ τέλος** τῆς Θείας Λειτουργίας, ὁ Θεοφιλέστατος εἰσήγαγε καὶ ἐπισήμως, με εἰδικὴ Εὐχή, στὴν τάξι τῶν Κατηχουμένων τὴν Ἀδελφή μας Ἄννα Ρίτα, προσωπικὴ Ἱατρὸ τοῦ Σεβασμ. κ. Μιχαήλ, ἡ ὁποία συντόμως πρόκειται νὰ βαπτισθῆ.

● **Κατὰ τὶς 11:00'**, ἡ προσκυνηματικὴ μας ὁμάδα ἀνεχώρησε γιὰ τὸν

βορρᾶ, πρὸς τὴν περιοχὴ Ἀρμπορέα - Ὀριστάνο. Στὴν πόλι Μαρρούμπιο, περίπου 70' ἀπὸ τὸ Κάλιαρι, ὁ ἡμέτερος Ἱερομόναχος π. Ἀντώνιος Πομπιάνου ἀνεγείρει Μοναστήρι πρὸς τιμὴν τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου. Ὁ π. Ἀντώνιος ἀκριβῶς πρὸ τριάκοντα ἐτῶν (1982) εἶχε βαπτισθῆ στὴν Ἑλλάδα, στὸ Μητροπολιτικὸ Κέντρο μας. Ὁ Ναὸς τῆς Μονῆς, ἀρκετὰ μεγάλος, ἔχει ἤδη ὀλοκληρωθῆ, ὡς καὶ τὰ παρακείμενα κτήρια. Ἀπομένουν ὀλίγες ἀκόμη ἐργασίες.

**Στὶς 12:50'**, μᾶς ὑποδέχθηκε ὁ π. Ἀντώνιος στὸ Μοναστήρι. Ἦταν



μεγάλη ἡ χαρά μας γιὰ τὸ ἱερό αὐτὸ ἔργο ἐν μέσῳ παπικοῦ περιβάλλοντος. Προσκυνήσαμε, ψάλαμε καὶ μεταβήκαμε στὸ Δημοτικὸ Κοιμητήριο, ὅπου διαβάσαμε τρισάγιο στὸ μνήμα τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Ἰωάννου († Ἰούλ. 2002) καὶ τοῦ Ἱερέως μας π. Μάριου Bulla († 2001).



**Στὸ κέντρο** τοῦ Μαρρούμπιο, προσκυνήσαμε στὸν Ἱερό Ναὸ τῆς Παναγίας Γοργοεπηκόου, ὁ ὁποῖος στεγάζεται σὲ ἓνα εὐρύτερο οἰκημα-ἔδρα ἄλλοτε τοῦ Μητροπολίτου Ἰωάννου. Ὁ ἐφημέριος π. Ἰωσήφ εἶχε λάβει τὸ Ὁρθόδοξο Βάπτισμα τὸ 1982 στὴν Ἑλλάδα, μαζί μὲ τὸν



π. Ἀντώνιο. Δυστυχῶς ὁμως, ὁ Ναός, τὸ οἰκημα καὶ ὁ π. Ἰωσήφ πρὸ ἐτῶν ἐτέθησαν ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Πατριάρχου Μόσχας, ἂν καὶ ἡ φιλικὴ πλέον σχέσηις διετηρήθη. Ὁ Θεοφιλ. Κυπριανὸς προέτρεψε μὲ πολλὴ ἀγάπη, ἀλλὰ καὶ ἐπιμονή, τὸν π. Ἰωσήφ νὰ ἐπιστρέψῃ στὴν Ἱερὰ Σύνοδό

μας, μάλιστα δὲ νὰ πράξῃ τοῦτο σύντομα πρὸ τῆς κοιμήσεως τοῦ Σεβασμ. Μητροπολίτου κυρίου Κυπριανοῦ, ὁ ὁποῖος τὸν ἀγαποῦσε ἰδιαιτέρως. Ὁ π. Ἰωσήφ, σεβαστικὸς καὶ ταπεινός, ἔδειξε νὰ κατανοῇ τὴν προτροπή-ἐκκλησι. Ἡ συγκίνησις ὅλων μας ἦταν καταφανής.

**Κατὰ τὴς 14:30'**, ἐφθάσαμε στὴν πολὺ ὠραία πόλι Ἀρμπορέα καὶ ἐγευματίσαμε, τῇ εὐγενεῖ χορηγία τοῦ π. Ἀντωνίου. Ἦταν μία πνευματικὴ συνάντησις. Λόγοι πνευματικῆς οἰκοδομῆς, εὐχές, προσευχές, ψαλμωδίες, χαρᾶ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ.

**Περίπου στίς 17:30'**, εὐρισκόμεθα στὴν παραλία, στὸν Κόλπο τοῦ Ὀριστάνο, δυτικὰ τοῦ Νησιοῦ. Καθὼς ὁ ἥλιος ἔδουε πέρα στὸ πέλαγος καὶ ἡ ὠραιότης τοῦ τοπίου μᾶς εἶχε συνεπάρει, ἐψάλαμε ἐν δάκρυσι ὕμνους ἐσπερινούς καὶ εὐχαριστηρίους στὸ Φῶς τοῦ Κόσμου.

**Στίς 20:00'**, εὐρισκόμεθα πάλι στὸ Κάλιαρι, στὸ ξενοδοχεῖο μας. Μετὰ ἀπὸ ἓνα ἐλαφρὺ δεῖπνο, στίς 22:00' ἀποσυρθήκαμε χωρὶς Σύναξι, λόγῳ τῆς κοπώσεως, ἀλλὰ καὶ διότι κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ἡμέρας εἶχαμε «ἀνοίξει» καὶ συζητήσῃ πολλὰ καὶ σημαντικὰ θέματα θεολογικοῦ περιεχομένου.

\* \* \*



■ **Τὴν Τρίτη, 18/31.1.2012,** ἀναχωρήσαμε στὶς 08:45' γιὰ τὴν ἀρχαία Νόρα, παραλιακὴ ἐκπληκτικὴ πόλι, νοτίως τοῦ Κάλιαρι. Ἰδρύθηκε τὴν περίοδο τῶν Φοινίκων (Θ'-Η' αἰ. π.Χ.). Τὰ ἐρείπιά της εἶναι πολὺ ἐντυπωσιακὰ καὶ μαρτυροῦν ἔντονα τὴν ρωμαϊκὴ παρουσία (Γ' αἰ. π.Χ. - Ε' αἰ. μ.Χ.) στὴν σημαντικὴ αὐτὴ πόλι τοῦ Νησιοῦ.



● **Μετὰ ἀπὸ 45'** ἐφθάσαμε στὴν Νόρα. Ἡ ξενάγησις ἦταν πολὺ ἐνδιαφέρουσα. Τὰ κύματα τῆς Ἱστορίας μᾶς μετέφεραν στὶς ἱστορικὲς διαδρομὲς τῆς ἀστάθειας τοῦ Κόσμου. Πρὸ τοῦ ἀρχαιολογικοῦ χώρου, ὑπάρχει ἓνας Ναὸς ρωμανικοῦ ρυθμοῦ πρὸς τιμὴν τοῦ Ἁγίου Ἐφισίου, κτίσμα τοῦ ΙΑ' αἰ. Στὸ σημεῖο αὐτὸ εἶχε μαρτυρήσει ὁ Ἅγιος. Κατ' ἔτος (1-4η Μαΐου) γίνεται μία μεγάλη λιτανεὶα ἀπὸ τὸ Κάλιαρι μέχρι τῆς Νόρας, εἰς ἀνάμνησιν ἐνὸς μεγάλου θαύματος τοῦ Ἁγίου, ὁ ὁποῖος τὸ 1656 ἀπῆλλαξε τὴν πρωτεύουσα ἀπὸ ἐπιδημία πανώλης.



● **Κατὰ τὶς 13:30'**, μαζί μὲ τὸν Σεβασμ. κ. Μιχαὴλ καὶ μερικοὺς πιστοὺς, ἐγευματίσαμε σὲ ἐστιατόριο τῆς περιοχῆς Κάλιαρι. Ἡ ἀτμόσφαιρα, ὅπως καὶ τὶς προηγούμενες φορές, ἦταν πλήρης χαρᾶς, ἐνθουσιασμοῦ καὶ πνευματικῆς οἰκοδομῆς.

● **Στὶς 17:30'** εὐρισκόμεθα πάλι στὸ ξενοδοχεῖο μας, ὅπου μετὰ ἀπὸ δύο ὥρες ἐπαφῶν-συνεργασίας γιὰ ποικίλα θέματα, ἐδειπνήσαμε ἐλαφρῶς καὶ πραγματοποιήσαμε τὴν τελευταία μας οἰκοδομητικὴ Σύναξι ὡς τὶς 23:00'.

\* \* \*

■ **Τετάρτη, 19.1/1.2.2012.** Ἔχουμε τὴν ἀπερίγραπτη εὐλογία νὰ προσκυνήσουμε, τὶς πρωινὲς ὥρες, στὸ κέντρο τοῦ Κάλιαρι, τὰ ἱερὰ Λείψανα τοῦ Ὁσίου Ἀντωνίου τοῦ Μεγάλου καὶ τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Ἐφισίου!... στοὺς ὁμώνυμους Ναοὺς των. Ἦσαν μαζί μας ὁ Σεβασμ. κ.



Μιχαήλ, ὁ π. Μαριάννο καὶ ὀλίγοι πιστοί.

● **Στὸν** μεγάλο Ναὸ τοῦ Ἁγίου Ἐφισίου εὐρίσκεται ἓνα τμῆμα τῶν ἱερῶν Λειψάνων του, ἀλλὰ ἀπρόσιτο, τοποθετημένο σὲ μία θήκη ὑψηλὰ ὀπισθεν τοῦ θυσιαστηρίου. Ἕνα ἄλλο τμῆμα, τὸ ὁποῖο φυλάσσεται σὲ ἓνα στρατόπεδο ἔξω τῆς

πόλεως (ὁ Ἅγιος ἦταν στρατιωτικός), ἔφεραν τιμητικὰ δύο στρατιῶτες ἀποκλειστικὰ γιὰ μᾶς στὸν Ναὸ ἐκείνη τὴν ὥρα, περίπου στὶς 10:00', ὥστε νὰ προσκυνήσουμε ἐξ ἐπαφῆς. Τόσο οἱ στρατιῶτες, ὅσο καὶ ἓνας ἐκ τῶν ὀφφικιοῦχων-φυλάκων τοῦ Ἁγίου, πολὺ εὐλαβεῖς καὶ εὐγενεῖς, μᾶς ξενάγησαν στὸν Ναὸ καὶ στὴν Φυλακὴ τοῦ Ἁγίου ὑπὸ τὸν Ναό.



● **Μετὰ** ἀπὸ μία περιήγησι στὸ Κάλιαρι, κατὰ τὴν ὁποία περάσαμε ἀπὸ τὸν περίφημο Ναὸ τοῦ Ἁγίου Σατουρνίνου (Ε' αἰ.) καὶ ἀπὸ ἓνα λόφο ἀνατολικά τῆς πόλεως, θαυμάσαμε προσευχητικὰ τὶς ἀλυκὲς καὶ τὸ ἔλος (λιμνοθάλασσα) Μολεντάργκιους μὲ τὰ φλαμίγκο, ὡς καὶ τὴν θαυμάσια παραλία ἰλ Ποέτο, ἐπιστρέψαμε στὸ ξενοδοχεῖο μας, ὅπου ὅλοι μαζί, Ἕλληνες καὶ Ἴταλοί, γευματίσαμε, ἀνταλλάξαμε εὐχές καὶ ὑπογραμμίσαμε τὴν ἀγάπη καὶ ἐνότητά μας.

● **Στὶς 17:00'**, προσκυνήσαμε στὸν Ναὸ μας, ζητήσαμε τὴν εὐλογία καὶ προστασία τῶν Ἁγίων μας καὶ κατόπιν μεταβήκαμε στὸ Ἀεροδρόμιο ELMAS, συνοδεία τοῦ Σεβασμ. κ. Μιχαήλ, τοῦ π. Μαριάννο καὶ ὀλίγων πιστῶν μας, οἱ ὁποῖοι ἅπαντες μᾶς κατευόδωσαν μὲ βαθεῖα συγκίνησι καὶ αἰθήματα εἰλικρινοῦς ἀγάπης.

● **Στὶς 19:50'**, τοπικὴ ὥρα, ἀπογειωθήκαμε γιὰ τὴν Ρώμη, μὲ τὴν πτησὶ AZ 1596 τῆς ALITALIA, καὶ διὰ μέσου αὐτῆς ἐφθάσαμε στὸ «Ἐλευθέριος Βενιζέλος» στὶς 00:37', ὥρα Ἑλλάδος, τῆς 20.1/2.2.2012.

\* \* \*

**Δόξα** τῷ Θεῷ πάντων ἕνεκεν! Μία Ποιμαντική-Προσκυνηματική Ἐπίσκεψις τόσο σημαντική εἶχε ὀλοκληρωθῆ. Οἱ Ἀδελφοί μας στήν Σαρδινία ἐνισχύθησαν πολὺ ἀπὸ τὴν ὁμαδικὴ παρουσία τῶν Ἑλλήνων καὶ τὴν συναναστροφὴ μαζί τους ἐπὶ ἕξι ἡμέρες. Τὸ μικρὸ δένδρο τῆς Ὁρθοδοξίας στὸ ἱστορικὸ αὐτὸ Νησί ποτίσθηκε μὲ τὸ ὕδωρ τῆς εἰλικρινοῦς Ἀγάπης. Ἀνανεώθηκαν οἱ δεσμοί μας καὶ ἔγιναν ἰσχυρότεροι. Ἡ Ἐλπίδα μας γιὰ ἓνα καλύτερο μέλλον τῆς Ὁρθοδοξίας στήν Σαρδινία ἀναζωπυρώθηκε. Ἄς προσευχώμεθα γιὰ τὸ «Μικρὸν Ποίμνιον» τῶν Σαρδίνων Ὁρθοδόξων καὶ τὴν ἀνάδειξι ἀξίων συνεχιστῶν τῶν πρωτοπόρων Ἱεραποστόλων τοῦ εὐλογημένου αὐτοῦ τόπου.

† ὁ Ὡ.Κ.